

ENFOQUEM EN PÚRPURA

DIAGNÒSTIC PARTICIPATIU SOBRE LA REPRESENTACIÓ DE LES DONES AL MÓN AUDIOVISUAL DES D'UNA PERSPECTIVA FEMINISTA I ANTIRACISTA

L'audiovisual explica històries, ens aproxima a realitats. Quantes coses hem conegut a través d'ell? Ens identifiquem amb personatges i històries, viatgem a on mai hem estat, coneixem a persones que no hem vist. Podem dir que **l'audiovisual dona forma al nostre imaginari**, i això significa que té gran rellevància i poder per canviar el món.

Tot gran poder comporta una gran responsabilitat. Vivim a un sistema cis heteropatriarcal i, per tant, l'audiovisual té l'enorme responsabilitat de no perpetuar estereotips de gènere, racistes, classistes, capacitistes etc. i no generar desigualtats. **T'has parat ha pensat com es representa a les dones cis i a les dones trans al sector audiovisual?**

ASPECTES DESTACATS DE L'INFORME

El present diagnòstic analitza mitjançant 3 tallers participatius amb diverses entitats de la ciutat de Barcelona i un panell d'expertes de l'àmbit la representació que es fa de les dones cis i trans a 6 sèries, 5 anuncis i 4 pel·lícules, amb l'objectiu de **fomentar el coneixement i el pensament crític sobre les violències masclistes i el sistema patriarcal**.

Es pretén així fomentar la no-discriminació de les dones i la promoció de la igualtat d'oportunitats des d'un enfocament interseccional i de gènere i basat en drets humans (d'ara endavant EGiBDH). Metges del Món (MdM) i l'Assemblea de Cooperació per la Pau (ACPP), com a titulars de responsabilitats, són les organitzacions encarregades de dur a terme el projecte.

Els criteris seguits per triar les produccions que conformen la mostra han estat: produccions estrenades entre 2020 i 2021 a cinemes, plataformes, xarxes i mitjans a Espanya i Catalunya, per tal d'oferir un diagnòstic actualitzat; produccions més vistes durant el període seleccionat, perquè sigui representativa del consum que fa la societat; produccions en les quals hi hagi representació trans -aquest criteri condiona els altres criteris com el de produccions més vistes-; produccions de referència de la societat catalana, com a mínim una producció catalana; i produccions de diferents gèneres i temàtiques, amb públics d'edats diverses.

MOSTRA AUDIOVISUAL		
SÈRIES	PEL·LICULES	ANUNCIS
<ol style="list-style-type: none">1. La casa de papel (T4)2. Gambito de dama3. La que se avecina (T12)4. Élite (T4)5. Les de l'hoquei (T2)6. El desorden que dejas	<ol style="list-style-type: none">1. Una joven prometedora2. Aves de presa (y la fantabulosa emancipación de Harley Quinn)3. Padre no hay más que uno2: la llegada de la suegra4. Malasaña 32	<ol style="list-style-type: none">1. Amor a primera vista2. No dejes de desayunar por un par de likes de3. Emergencia capilar4. Recupera eso que nos mueve5. Asistente de voz

Amb la col·laboració de l'ACCD

Assemblea de Cooperació per la Pau

Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament

CONCLUSIONS

- Tot i que cada vegada és més usual veure discursos, trames i històries més pròximes al feminisme, la majoria de **trames segueixen essent en menor o major mesura masclistes, patriarcal, racistes i capacitistes**, fet que segueix contribuint a perpetuar els estereotips de gènere i les desigualtats a l'imaginari col·lectiu.

- Encara que veiem més diversitat en la representació dels rols de gènere i les identitats sexuals entre d'altres, els productes audiovisuals més exitosos segueixen mostrant a les **dones cis estereotipades**. A banda, **les dones trans i les dones racialitzades segueixen estant invisibilitzades o estereotipades**, en el cas que estiguin representades.

- El món audiovisual continua essent eminentment **masculí i blanc**. Els guions els segueixen escrivint homes blancs cisheterosexuals, de la mateixa manera que la direcció i la producció també l'ocupen homes blancs cisheterosexuals.

- Veure productes que reproduïen estereotips no és necessàriament dolent (donat que existeixen i s'oferten). L'important és tenir el coneixement i les **eines necessàries perquè no passin a formar part del meu imaginari individual**.

- Les eines que existeixen per analitzar les produccions des d'una perspectiva de gènere antiracista s'han quedat desactualitzades. El món audiovisual busca beneficis econòmics, per això té la gran capacitat d'adaptar-se als interessos de la societat, que és el que ven, amb **estratègies com el pinkwashing i el purple washing**.

- La publicitat, si bé forma part del món audiovisual com les pel·lícules i sèries, s'analitza de manera diferent perquè els seus interessos són uns altres. **Els comercials tenen com a principal objectiu vendre un producte**, per tant, darrere de cada producció hi ha una estratègia de màrqueting. Per aquest motiu s'ha de posar l'atenció en unes altres categories analítiques.

RECOMANACIONS

- Garantir la possibilitat a totes aquelles **dones i identitats dissidents a ocupar llocs de treball de creació, direcció, fotografia** etc. per tal que creïn històries des de les seves realitats i interseccionalitats, i d'aquesta manera es garanteixi la diversitat de perspectives als productes audiovisuals.

- No només els productes audiovisuals han de ser coherents amb el feminisme sinó que les productores i empreses han de tenir **polítiques de contractació inclusives, plans de gènere, protocols contra l'abús** etc. per tal de garantir la igualtat d'oportunitats.

- **Revisar les trames, la construcció dels personatges, les històries** etc. per crear productes amb perspectiva de gènere i antiracistes. Això no significa que necessàriament hagin de tenir un discurs o un missatge explícit en aquest sentit, sinó que no reproduïen estereotips masclistes, racistes, classistes, etc. i no contribueixin a perpetuar les desigualtats.

- La societat és plural i per aquest motiu és necessari que les **diversitats sexuals i les identitats dissidents estiguin representades** sense ser estereotipades o ridiculitzades i crear històries que vagin més enllà del feminisme hegemònic.

- S'han de construir les històries perquè les dones diverses i les identitats dissidents tinguin les **mateixes oportunitats de ser protagonistes** que els homes o que les dones cis blanques, sense ser estereotipades o ridiculitzades.

- Realitzar **estudis actualitzats** de caràcter quantitatiu i qualitatiu per analitzar de quina manera progressa el canvi cap a un audiovisual feminista interseccional i antiracista.

QUI SOM

Aquest diagnòstic s'emmarca dins d'**Enfoquem en púrpura, per una mirada feminista al món audiovisual**, un projecte innovador al territori català, donat que incideix sobre la responsabilitat de l'administració pública i els seus òrgans competents envers les desigualtats de gènere que fomenta l'audiovisual, amb l'objectiu de promoure un món més just i igualitari.

Metges del Món és una associació de voluntariat, internacional, humanitària i de drets humans. Compta amb més de 30 anys d'experiència en cooperació internacional i intervenció social. El seu objectiu és vetllar pels drets humans, prioritant la salut i la vida digna de les persones, fent incidència política i denunciant les injustícies.

L'Assemblea de Cooperació Per la Pau és una ONG independent, progressista i laica amb 30 anys d'experiència en projectes de cooperació internacional i intervenció social, a més de ser una ONG feminista declarada. Treballa la transversalització des de 1998, implementant plans d'igualtat d'oportunitats per a homes i dones des de 2014.

PURA QUITERIA és una consultora que treballa per la transformació social mitjançant l'educació, la comunicació i la participació, implicant a totes les persones en la construcció d'un món més just per a totes. L'enfocament és transfeminista, antiracista i decolonial. S'ha encarregat d'elaborar el diagnòstic i les eines.

Pots saber-ne més a
enfoquemempurpura.org